

Lịch sử 9 – tuần 14

Bài 13: TỔNG KẾT LỊCH SỬ THẾ GIỚI TỪ 1945 ĐẾN NAY

(Hs tự học)

BÀI 14: VIỆT NAM SAU CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ NHẤT

I. Chương trình khai thác lần thứ hai của thực dân Pháp

*** Nguyên nhân:** Sau Chiến tranh thế giới thứ nhất, để bù đắp những thiệt hại do chiến tranh gây ra, thực dân Pháp đã đẩy mạnh khai thác thuộc địa, trong đó có Đông Dương và Việt Nam.

*** Mục đích:** Làm sao bóc lột và kiếm lời được nhiều nhất.

*** Nội dung:** chủ yếu ở hai ngành - nông nghiệp và khai mỏ.

- Nông nghiệp: tiến hành cướp ruộng đất để phát triển các đồn điền cao su.
- Khai mỏ: chủ yếu là mỏ than.
- Công nghiệp: Chú ý tới công nghiệp chế biến (nhà máy sợi, rượu, điện, đường, xay xát gạo).
- Thương nghiệp: đánh thuế nặng hàng ngoại nhập vào Việt Nam.
- Giao thông vận tải: được mở mang để phục vụ khai thác.
- Ngân hàng Đông Dương nắm quyền chi huy các ngành kinh tế ở Đông Dương

=> Cơ cấu kinh tế Việt Nam dần dần thay đổi, tính chất thuộc địa, nửa phong kiến và sự phụ thuộc của kinh tế Việt Nam vào kinh tế của đế quốc Pháp càng rõ hơn. Việt Nam trở thành thị trường độc chiếm của Pháp.

II. Các chính sách về chính trị, văn hóa, giáo dục

+ Chính sách “chia để trị”, chia Việt Nam thành ba xứ với ba chế độ khác nhau, chia rẽ dân tộc, chia rẽ tôn giáo.

+ Triệt để lợi dụng bộ máy địa chủ, cường hào ở nông thôn.

- Chính sách văn hoá - giáo dục:

+ Thi hành chính sách văn hoá nô dịch.

+ Lợi dụng sách báo công khai để tuyên truyền chính sách “khai hoá”, gieo ảo tưởng hoà bình.

III. Xã hội Việt Nam phân hóa

- Giai cấp địa chủ phong kiến: ra sức bóc lột nông dân. Một bộ phận địa chủ vừa và nhỏ có tinh thần yêu nước, tham gia các phong trào yêu nước khi có điều kiện.

- Tầng lớp tư sản: Có quyền lợi gắn chặt với đế quốc nên câu kết chặt chẽ về chính trị với đế quốc.

+ Tư sản dân tộc: Có khuynh hướng kinh doanh độc lập nên có tinh thần dân tộc, dân chủ, nhưng thái độ không kiên định.

- Tầng lớp tiểu tư sản: bị Pháp chèn ép. bực bội nên có đời sống bấp bênh, có tinh thần hăng hái cách mạng, đó là lực lượng quan trọng của cách mạng dân tộc, dân chủ.

- Giai cấp nông dân: bị đế quốc, phong kiến áp bức bóc lột nặng nề, bị bần cùng hoá và phá sản trên quy mô lớn. Đây là lực lượng hăng hái và đông đảo nhất của cách mạng.

- Giai cấp công nhân: Có quan hệ tự nhiên gắn bó với nông dân, có tinh thần yêu nước vươn lên nắm quyền lãnh đạo cách mạng nước ta.

CÂU HỎI HỌC TẬP

1. Tư bản Pháp đầu tư vốn nhiều nhất vào lĩnh vực nào?
2. Sau Chiến tranh thế giới thứ hai, xã hội Việt Nam tồn tại nhiều mâu thuẫn, trong đó mâu thuẫn cơ bản nhất là gì?